

سقوط بالگرد اسرار آمیز!

لاموریس تنها برنده جایزه اسکار که در ایران دفن شده است

کنترل خارج شد و با کابل تکاوران برخورد و به درون دریاچه سقوط کرد. ارتش، ساعتی بعد به محل حادثه رسید و جست‌وجو در عمق ۴۰ متری دریاچه آغاز شد. پاسکال پسر لاموریس از این حادثه جان سالم به در برد اما پیکر بی‌جان خلبان و این فیلمساز جوان که آن زمان ۴۸ سال بیشتر نداشت بعد از ۴ روز از داخل دریاچه بیرون آورده شد.

آلبرت لاموریس در قبرستان دولاب تهران به خاک سپرده شد که اکنون تنها سنگی خاک گرفته از او به یادگار مانده است. بعدها میراث او به نام باد صبا مستندی که روایت جاذبه‌های ایران از زبان باد است با گویندگی منوچهر انور نامزد دریافت اسکار شد. از آن موقع تاکنون برای زنده نگه داشتن یاد او هلی‌کوپترش را از همان کابل آویزان کرده‌اند که خاطره‌ای غم‌انگیز از این سد زیبا شد.

هلی‌کوپتری که تنها چند ورق زنگ زده از آن باقی مانده، روی کابلی بالای سد کرج با نسیمی ملایم تاب می‌خورد. شاید خیلی‌ها ندانند که ماجرای این هلی‌کوپتر در بالای سد کرج چیست.

آلبرت لاموریس، فیلمساز فرانسوی و برنده جایزه اسکار به ایران آمده بود تا مستندی درباره جاذبه‌های طبیعی و تاریخی ایران بسازد.

او آن زمان برای دریافت جایزه اسکار و نخل طلای کن شهرت جهانی داشت. فیلم مستند «بادکنک قرمز» در حالی جایزه اسکار بهترین فیلمنامه را به خود اختصاص داده بود که دیالوگ کمی داشت. پهلوی اول از علاقه‌مندان سینما در پی بازسازی چهره ایران در داخل و خارج کشور بود و مشاورانش با دیدن مستند کوتاه «ورسای» از دیگر ساخته‌های لاموریس از او می‌خواهند که برای ساخت مستند به ایران بیاید. او فیلم را ساخت اما مورد توجه شاه قرار نگرفت و به توصیه مشاوران شاه بنا بر این شد که از پیشرفت‌های صنعتی ایران هم به آن اضافه شود. او آن زمان تنها مبدع سیستم فیلمبرداری از هلی‌کوپتر بود و تصمیم داشت فیلمی هوایی از جاذبه‌های ایران بسازد.

سد بلند کرج آن روزها به تازگی راه‌اندازی شده بود و نمادی از آینده ایران و البته مکانی خطرناک برای پرواز بالگرد بود. شاه خلبان خود را مأمور کرد تا لاموریس و پرسش این بخش از پروژه را تکمیل کنند.

در بخشی از این پروژه برای نشان دادن سد کرج که چهارمین سد قوسی جهان است و در زمان خودش یک شاهکار مهندسی به حساب می‌آمد، باید تصاویری هوایی گرفته می‌شد. ساعت ۱۰ صبح ۱۲ خرداد ۱۳۴۹ لاموریس در بالای سد کرج مشغول فیلمبرداری از سد بود و اغلب اوقات از خلبان می‌خواست که با اجرای مانورهای پی‌درپی، موقعیت آنچه را که او برای فیلمبرداری در ذهن داشت، فراهم کند. در یکی از این مانورها بالگرد ارتش به خلبانی یوسف توفیقی از

